

ZAMONAVIY DUNYO VA INGLIZ TILINING O'RNI

Saliyeva Maxmudaxon Adxamovna

Farg'ona Shahar 1-sonli politexnikumi ingliz tili fani o'qituvchisi

Annotation

Ushbu maqolada ingliz tilining zamonaviy dunyodagi ahamiyati, ta'limdagi o'rni, uni o'rganishdagi muammolar hamda innovatsion yondashuvlar haqida fikr yuritilgan. Xususan, ingliz tilining xalqaro aloqa tili sifatidagi mavqeい, oliv ta'limdagi zaruriyati, o'rganish jarayonida duch kelinadigan to'siqlar va zamonaviy texnologiyalar yordamida bu muammolarni yengib o'tish yo'llari yoritilgan. Maqola orqali ingliz tilini o'rganish nafaqat til o'rganish, balki shaxsiy va kasbiy taraqqiyot uchun muhim vosita ekanligi asoslab beriladi.

Kalit so'zlar: Ingliz tili, xalqaro til, ta'lim, interaktiv metod, sun'iy intellekt, raqamli ta'lim, muomala ko'nikmalari

Bugungi globallashuv davrida ingliz tili nafaqat aloqa vositasi, balki ilm-fan, biznes, texnologiya va madaniyatlararo muloqotning kalitidir. Deyarli har bir sohada ingliz tilining bilimi inson uchun yangi imkoniyatlar eshigini ochadi. Shu sababli, ingliz tilini o'rganish nafaqat til o'rganish, balki kelajak uchun investitsiyadir.

Ingliz Tili — Xalqaro Aloqa Vositasi

Dunyoda 1,5 milliarddan ortiq inson ingliz tilida gaplasha oladi. BMT, YUNESKO, Yevropa Ittifoqi kabi xalqaro tashkilotlarning rasmiy tili ham ingliz tilidir. Internetdagi kontentning 60% dan ortig'i ingliz tilida yuritiladi. Bu esa ingliz tilini bilgan kishilarga axborotni tez, samarali va keng qamrovda qabul qilish imkonini beradi.

Ta'limda Ingliz Tilining O'rni

Ko‘pgina oliv o‘quv yurtlarida, ayniqsa texnika, tibbiyot, iqtisod kabi yo‘nalishlarda zamonaviy adabiyotlar va ilmiy maqolalar ingliz tilida yoziladi. Ingliz tilini bilmagan talabalar uchun ilmiy faoliyat yuritish, xorijiy adabiyotlardan foydalanish imkoniyati cheklangan bo‘ladi. Shu boisdan ingliz tili fan sifatida oliv ta’limda muhim o‘rin egallaydi.

Ingliz Tilini O‘rganishdagi Qiyinchiliklar

O‘zbek tilida gaplashuvchi talabalar ingliz tilida so‘zlashish va eshitish malakasida ko‘p hollarda muammoga duch keladilar. Bunga sabab:

O‘rganish jarayonida amaliyotga yetarlicha e’tibor berilmasligi

Grammatika ustuvorligi va kommunikativ uslubning yetishmasligi

Nutqiy muhitning yo‘qligi

So‘z boyligining yetarli emasligi

Innovatsion Yondashuvlar

Bugungi kunda ingliz tilini o‘rgatishda interaktiv usullar, raqamli platformalar, mobil ilovalar, sun’iy intellekt vositalari keng qo‘llanmoqda:

Duolingo, BBC Learning English, Quizlet kabi ilovalar orqali mustaqil o‘rganish imkoniyati

Zoom yoki **Google Meet** orqali chet ellik mutaxassislar bilan amaliy mashg‘ulotlar

Audio podkastlar, videodarslar va **onlayn forumlar** orqali eshitish va gapishtirish ko‘nikmasini rivojlantirish

Ingliz tilining roli:

Deyarli barcha xalqaro hujjatlar, fan-texnika adabiyotlari, ilmiy maqolalar va biznes hujjatlar ingliz tilida tayyorlanadi.

Dunyo universitetlarining 80% dan ortig‘i o‘z dasturlarida ingliz tilini asosiy o‘quv tili sifatida qo‘llaydi.

Internet foydalanuvchilari orasida eng ko‘p ishlataladigan til – bu ingliz tilidir (taxminan 60%).

O‘zbekistonda ingliz tili:

Maktablarda ingliz tili 1-sinfdan boshlab o‘qitiladi.

Prezident maktablari, ZiyoNet platformasi, MyClass tizimi ingliz tilini raqamli usullar orqali o‘rgatishda faol ishtirok etmoqda.

IELTS, CEFR kabi xalqaro sertifikatlar orqali til bilish darajasini tasdiqlash imkoniyatlari kengaymoqda.

Tavsiyalar:

O‘qituvchilarga zamonaviy metodikalarni o‘rgatish bo‘yicha malaka oshirish kurslari o‘tkazilishi kerak.

Chet ellik mutaxassislarni jalb qilish va ingliz tilida o‘quv muhit yaratish zarur.

O‘quvchilarda nutqiy kompetensiyani shakllantirishga qaratilgan amaliy mashg‘ulotlar ko‘paytirilishi lozim.

Xulosa

Ingliz tili bugungi jamiyatda muvaffaqiyatli shaxs bo‘lishning ajralmas vositasiga aylanmoqda. O‘zbekiston ta’lim tizimida ingliz tilini o‘rgatish sifatini oshirish, amaliy mashg‘ulotlar sonini ko‘paytirish va interaktiv uslublarni keng

joriy etish zarur. Zero, ingliz tili nafaqat bilim, balki dunyoni anglashingizga xizmat qiladigan vositadir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Crystal, D. (2003). *English as a Global Language*. Cambridge University Press.
2. Graddol, D. (2006). *English Next*. British Council.
3. Harmer, J. (2007). *The Practice of English Language Teaching*. Pearson Education.
4. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge University Press.
5. British Council (2021). *English language education in the digital age*. www.britishcouncil.org